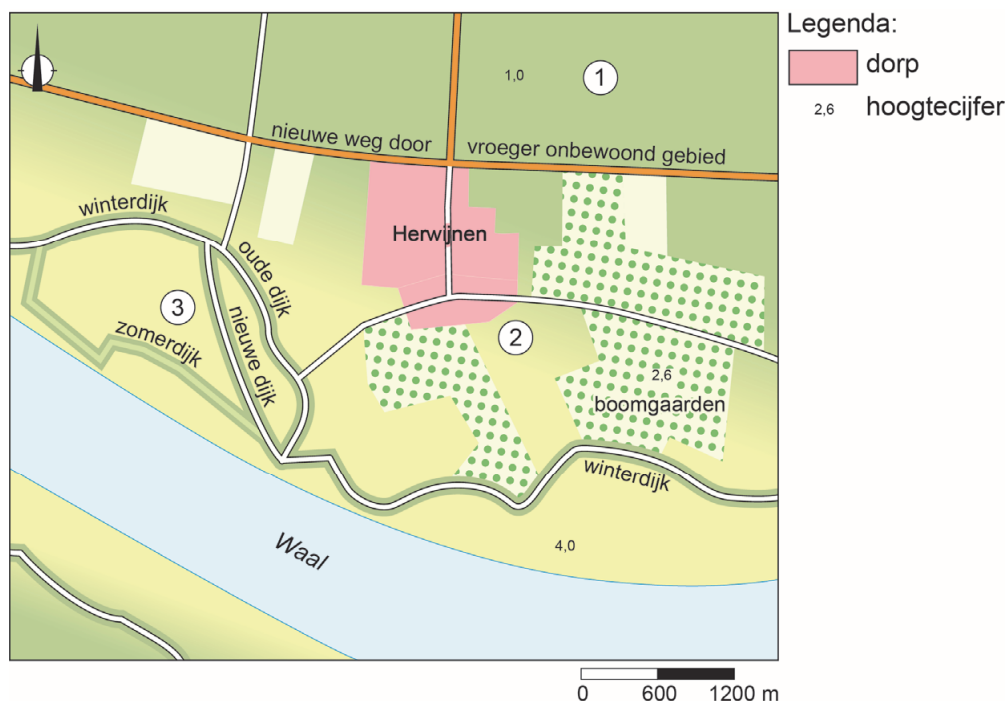

bron 20 Rivierkleilandschap

- 1p 17 Bekijk bron 20.
In bron 20 zijn de cijfers 1, 2 en 3 in het rivierengebied aangegeven.
Over bron 20 worden twee uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: cijfer 2 en cijfer 3 staan in de uiterwaarden en cijfer 1 niet.
Uitspraak 2: door erosie komen de uiterwaarden in Midden-Nederland steeds lager te liggen.
→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.
- 1p 18 In de droge zomer van 2018 stelden veel waterschappen een beregeningsverbod in voor het gebruik van oppervlaktewater overdag.
Binnen het Waterschap Friesland (Wetterskip Fryslân) bijvoorbeeld mochten boeren enkele weken lang alleen beregenen tussen 22.00 uur en 06.00 uur.
→ Noem het voordeel van 's nachts beregenen ten opzichte van overdag beregenen.

bron 21

Krantenartikel, 14 augustus 2018

Friese boeren mogen weer beregenen

Het waterschap in Friesland heeft per direct het beregeningsverbod opgeheven. De afgelopen dagen is er behoorlijk wat neerslag gevallen, maar hevige buien bleven uit.

In de afgelopen paar dagen viel gemiddeld zo'n 45 millimeter neerslag in dit waterschap. De tekorten zijn daarmee voorlopig verleden tijd.

1p 19 Lees bron 21.

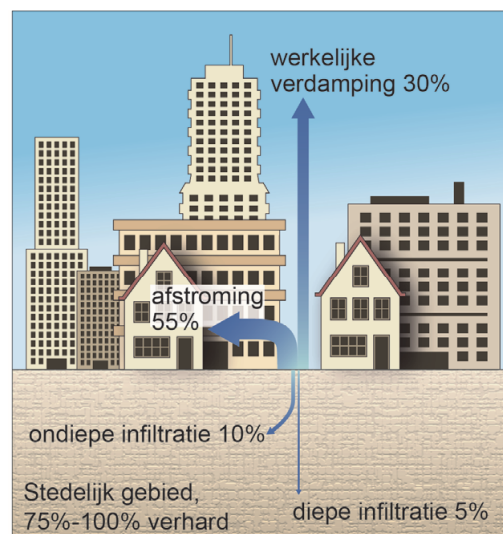
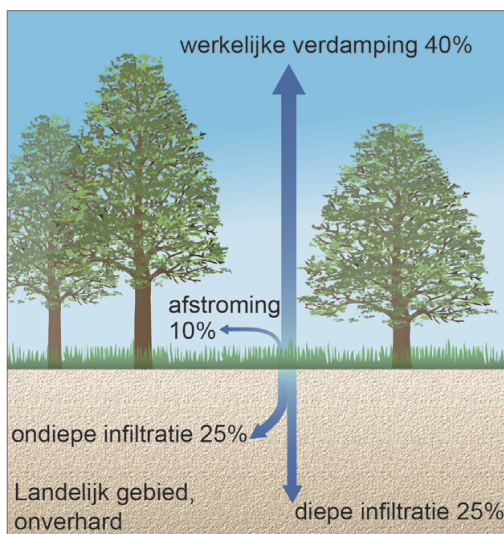
In bron 21 staat dat de neerslag, na een lange droge periode, geleidelijk is gevallen. Dat de neerslagintensiteit niet zo hoog was, wordt gunstig genoemd.

Waarom is dat gunstig?

- A omdat de nuttige neerslag dan kleiner is
- B omdat er meer water afstroomt
- C omdat er meer water in de bodem infiltreert

bron 22

Verdamping, afstroming en infiltratie in landelijk en in stedelijk gebied

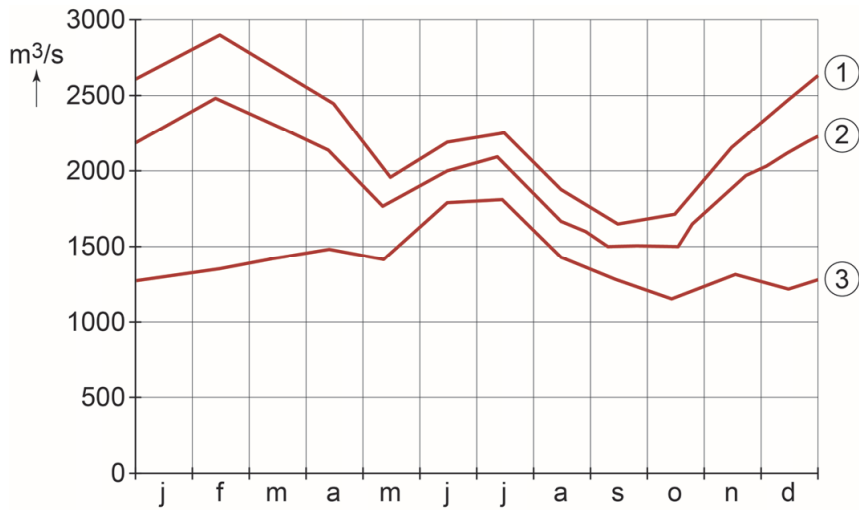

1p 20 Bekijk bron 22.

→ Geef de oorzaak waardoor de kans op verdroging in stedelijke gebieden groter is dan in landelijke gebieden.

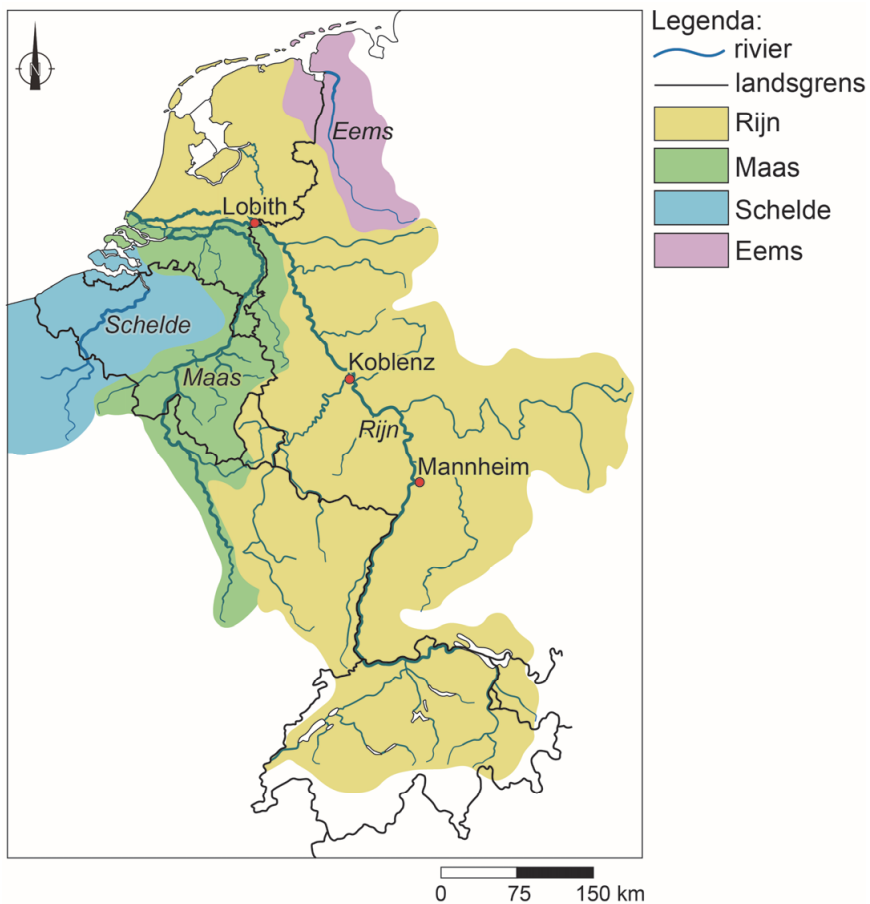
bron 23

Het regiem van de Rijn op drie plaatsen

bron 24

Stroomgebied van vier rivieren

- 1p 21 Bekijk bron 23 en bron 24.
 In bron 23 staat het regiem van de Rijn bij Koblenz, Lobith en Mannheim.
 De namen van deze plaatsen zijn in deze bron vervangen door de cijfers 1, 2 en 3.
 Waar staan de cijfers juist bij alle drie de plaatsen?

	Koblenz	Lobith	Mannheim
A	1	2	3
B	1	3	2
C	2	1	3
D	2	3	1
E	3	1	2
F	3	2	1

bron 25

Ruimte voor de Rivier bij Varik en Heesselt

- 1p 22 Bekijk bron 25.
 Bij Varik was er een plan om een nevengeul aan te leggen langs de Waal.
 Een van de redenen om hier maatregelen te nemen is dat de scherpe bocht in de rivier zorgt voor een slechte doorstroming van het water.
 → Geef met behulp van bron 25 nog een reden waarom de nevengeul aan de noordzijde van de Waal was gepland.
- 2p 23 Bekijk bron 25.
 Na felle protesten van de bewoners van Varik en Heesselt is in juli 2018 besloten om de nevengeul niet aan te leggen.
 → Geef met behulp van bron 25 twee argumenten die de bewoners tegen het plan van de nevengeul gegeven zouden kunnen hebben.

bron 26

Rivier mondt uit in zee

bron 27

China

1p 24 Bekijk bron 26 en bron 27.

De foto in bron 26 is genomen op de plek waar een rivier uitmondt in de oceaan.

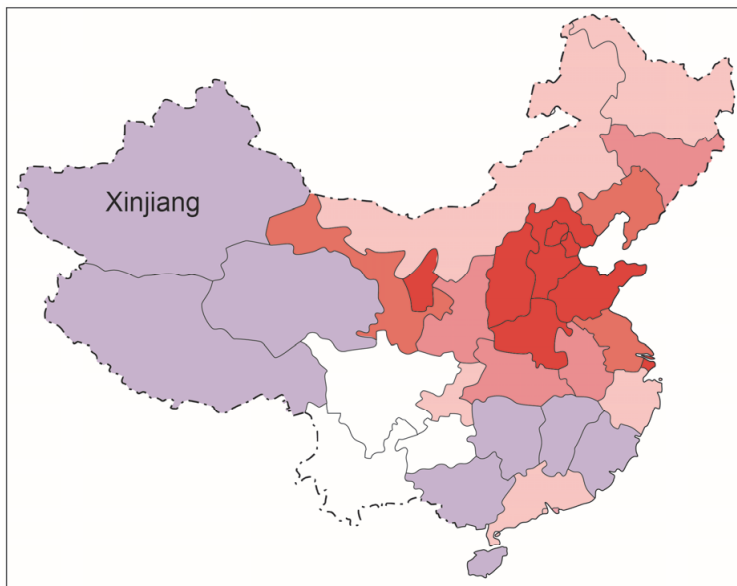
→ Beredeneer of de foto genomen is in de monding van de Huang He of de Chang Jiang.

Doe het zo:

- Kies eerst Huang He of Chang Jiang.
- Geef daarna een onderbouwing van je keuze met een aanwijzing uit bron 27.

bron 28

Beschikbaarheid van zoet water in China

Legenda:

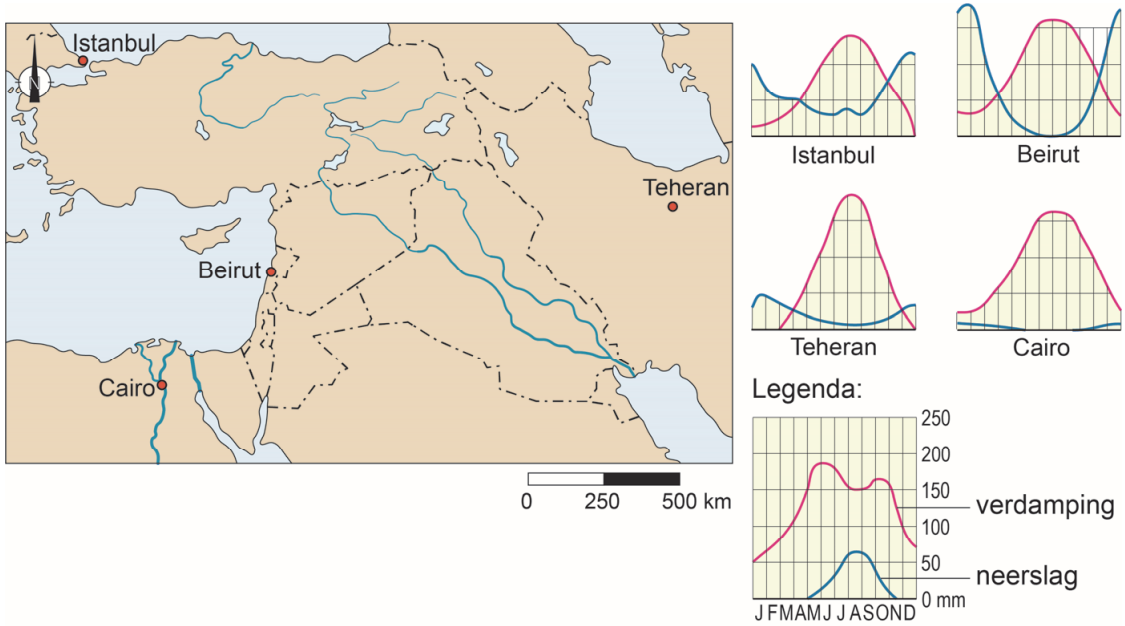
beschikbare hoeveelheid zoet water in m^3 ,
per provincie per inwoner in 2012

	extreme schaarste		meestal voldoende water
	schaarste		voldoende water
	af en toe schaarste		geen gegevens

- 2p **25** Bekijk bron 28.
- Geef eerst een natuurlijke omstandigheid waardoor je in de provincie Xinjiang een watertekort zou verwachten.
 - Geef vervolgens de verklaring waarom er toch **geen** watertekort in deze provincie is.
- 2p **26** Bekijk bron 28.
- In het zuidoosten van China is minder waterschaarste dan het noordoosten van China.
- Noem twee natuurlijke oorzaken die dit verschil verklaren.

bron 29

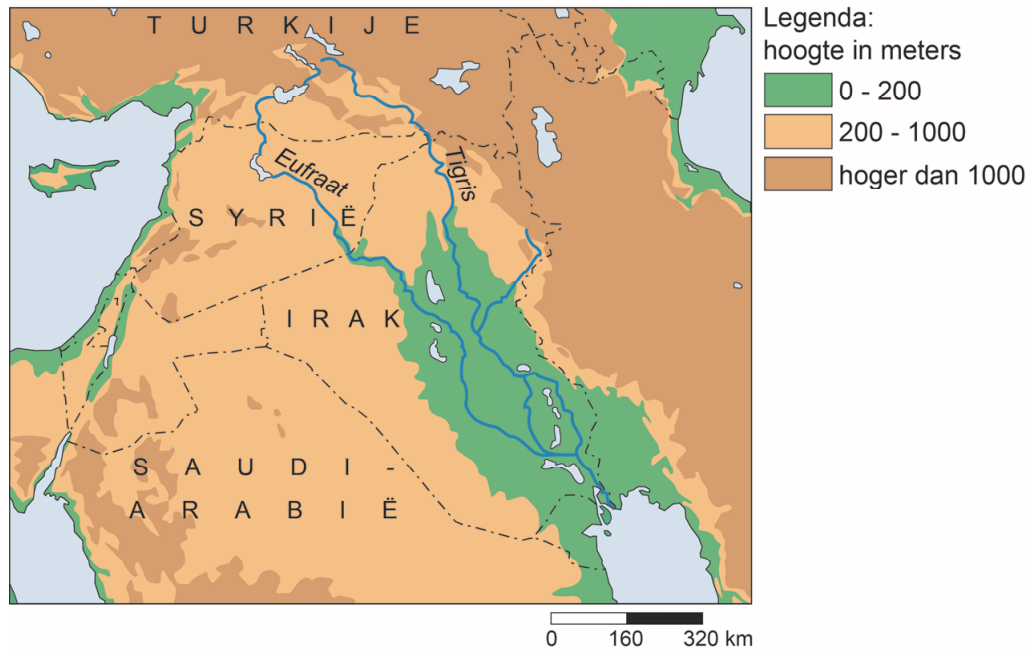
Nuttige neerslag in een aantal steden in het Midden-Oosten

- 1p 27 Bekijk bron 29.
In welke stad is de nuttige neerslag het laagst?
- A in Istanbul
 - B in Beirut
 - C in Teheran
 - D in Cairo

bron 30

Deel van het Midden-Oosten

bron 31

Tekst met keuzemogelijkheden

In de bovenloop van de Eufraat ligt ... **1** ... (Irak / Syrië / Turkije).
In de bovenloop van een rivier is de stroomsnelheid ... **2** ... (laag / hoog).
Door de aanleg van stuwdammen neemt de hoeveelheid sediment die afgezet wordt in de benedenloop ... **3** ... (af / toe).

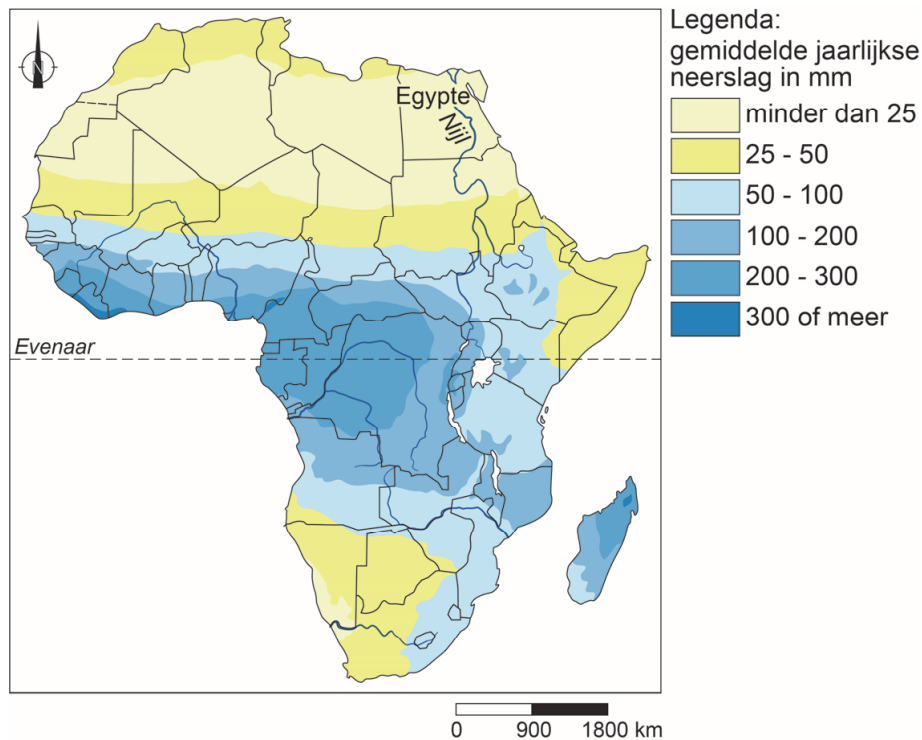
2p 28 Bekijk bron 30 en lees bron 31.

In bron 31 staat achter de cijfers 1, 2 en 3 een keuzemogelijkheid.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 32

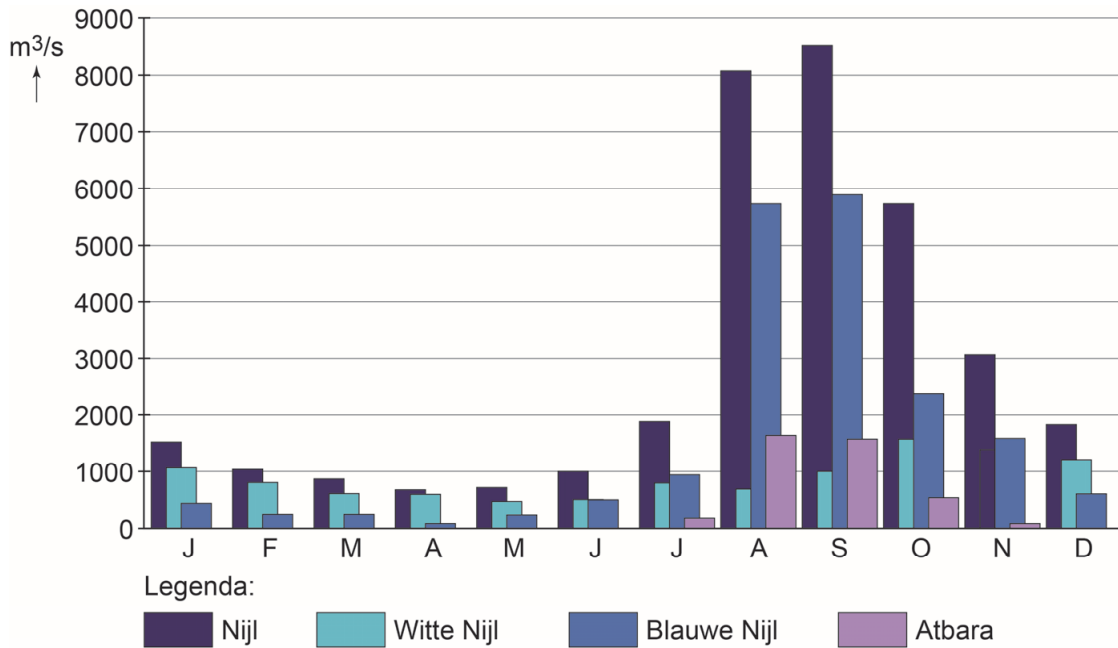
Afrika, neerslag

2p 29 Bekijk bron 32.

De landen in het stroomgebied van de Nijl discussiëren al jarenlang over een eerlijke waterverdeling van het Nijlwater, maar ze komen er niet uit.

- Geef eerst met behulp van bron 32 de natuurlijke omstandigheid waardoor Egypte een grotere aanspraak op het Nijlwater maakt dan de andere landen in het stroomgebied van de Nijl.
- Geef daarna een demografisch argument waardoor het ene land in het stroomgebied van de Nijl een grotere aanspraak op het Nijlwater kan maken dan het andere land in het stroomgebied van de Nijl.

bron 33**Nijldebiet in Aswan**

- 1p 30 Bekijk bron 33.
In Sudan komt een aantal rivieren samen die daarna als de Nijl verder stromen naar de Middellandse Zee.
Welke rivier uit bron 33 is een wadi?
- A de Atbara
 - B de Blauwe Nijl
 - C de Nijl
 - D de Witte Nijl

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.